

33 A 2020
Sint Bavo (Heemstede)

Het deel uit het evangelie van Mattheüs van vandaag vertelt de beroemde gelijkenis van de talenten. Het "talent" was een oude Romeinse munt, van grote waarde, en het is juist vanwege de populariteit van deze gelijkenis dat het synoniem is geworden met persoonlijke talenten, waarvan iedereen geroepen is om vruchten af te werpen. Dus heeft de gelijkenis ook een grote invloed gehad op het historische en sociale gebied door onder de christelijke bevolking een actieve en ondernemende mentaliteit aan te moedigen. Maar de centrale boodschap heeft betrekking op de verantwoordelijkheid waarmee de leerlingen het Koninkrijk van God moeten verwelkomen: een verantwoordelijkheid tegenover God en tegenover de mensheid.

1. In feite spreekt de tekst over een man "bij zijn vertrek naar het buitenland" die "zijn dienaars bij zich riep om hun zijn bezit toe te vertrouwen."

De man in de gelijkenis vertegenwoordigt Christus zelf, de dienaren zijn de leerlingen en de talenten zijn de gaven die Jezus hun toevertrouwt.

Daarom vertegenwoordigen deze talenten niet alleen natuurlijke eigenschappen, maar ook de rijkdom die de Heer ons naliet als erfenis, zodat we ze vrucht kunnen laten dragen: zijn Woord, neergelegd in het heilige Evangelie; de doop, die ons vernieuwt in de Heilige Geest; het gebed - het "Onze Vader" - dat we tot God verheffen als zijn kinderen; zijn vergeving, die hij beval aan allen te brengen; het sacrament van zijn lichaam en van zijn vergoten bloed. Kortom: het Koninkrijk van God, dat Hij Zelf is, aanwezig en levend onder ons.

Jezus wil de leerlingen de verplichting maar ook de vreugde van het deelnemen aan de actie van God in de wereld laten begrijpen.

2. Het verhaal is ogenschijnlijk simpel. De meester vertrouwt zijn goederen toe aan zijn dienaren, aan "ieder naar zijn bekwaamheid". Bij zijn terugkeer moeten ze verantwoording afleggen.

De eerste twee hebben door hun werk de inzet verdubbeld. Ze worden geprezen en hoog gewaardeerd. Het maakt niet uit of de uitbetaling twee of vijf was. Ieder heeft vruchtbaar gehandeld volgens de ontvangen talenten en volgens zijn capaciteiten. De lovende woorden die de meester uitspreekt zijn niet gebaseerd op de winst, maar op het werk van een ieder naar zijn eigen maat.

De derde knecht deed niets en begroef zijn talent. Hij is bang, of beter gezegd, hij rechtvaardigt zijn luiheid door de angst voor zijn meester. Hij krijgt de schuld dat hij helemaal niets heeft gedaan. Als hij met zijn talent een tweede talent of met rente had voortgebracht zou hij dezelfde felicitaties hebben gehad als de eerste twee.

3. De Heer wil alle vruchten laten zien die kunnen voortkomen uit de goederen die Hij aan zijn leerlingen heeft toevertrouwt. Alles wat iemand heeft, zijn kwaliteiten of zijn capaciteiten, zijn gaven die werkelijk van God komen. Het is aan iedereen om ze te ontwikkelen, vruchtbaar te maken; zijn gaven niet te begraven. Wie de relatie met God probeert te laten groeien, zal niet stoppen met groeien, laat de Heer zien.

a) De gelijkenis benadrukt de innerlijke houding waarmee we dit geschenk moeten verwelkomen en waarderen. De houding die men niet zou moeten hebben, is die van angst: de dienaar die bang is voor zijn baas en zijn terugkeer vreest, verbergt de munt ondergronds en brengt geen vrucht voort. Dit gebeurt bijvoorbeeld bij iemand die de doop en sacramenten heeft ontvangen, maar die deze gaven vervolgens heeft begraven onder een laag van vooroordeel, onder een vals beeld van God dat geloof en werken verlamt. Ze zullen de Heer vragen om met Hem in geloof en liefde om te gaan, om Hem als Vader kennen en op Hem vertrouwen.

b) Met de gelijkenis wil de Heer ook laten zien dat God iedereen geeft wat ze kunnen dragen, dat God niet meer van ons vraagt dan wij kunnen doen. Aan ieder volgens zijn capaciteiten. Het blijft voor een ieder om te werken met wat hij in zijn handen, in zijn hoofd, in zijn hart heeft. Vooral in het hart. Want als het hart vol vertrouwen is, zal de leerling zich verheugen in het dienen. Bijvoorbeeld, de verlamde vrouw in het ziekbed, de gehandicapte in de rolstoel... met hun talenten kunnen zij naast de gezonde mensen het hart zijn van de Kerk en een sprong van genade worden voor de wereld. Zij ontvingen 5 of 2 talenten om te gebruiken. Dubbel zo groot is de opbrengst voor elk van beiden.

c) Een mooie gebed van een bisschop van Frankrijk laat ons de gelijkenis innerlijke begrepen:

Deze gelijkenis die U bij ons achterlaat, Heer, is voor ons leven vandaag.
Misschien heb ik door mijn opleiding veel gekregen,
door al mijn intellectuele, fysieke en artistieke capaciteiten.
Misschien is het leven moeilijk voor mij,
ik heb er niet zoveel zin in.

Het maakt niet uit, Heer.
Alles wat ik heb, alles wat ik ben, is voor U.
Om uw Koninkrijk van liefde te dienen,
om teruggegeven te worden als meer liefde.
(Thierry Brac de la Perrière. Bisschop van Nevers)

Beste Broeders en Zusters, de gelijkenis toont de houding van het hart van OLV die, door het meest kostbare geschenk van allemaal te ontvangen, Jezus zelf, Hem met enorme liefde aan de wereld aanbood. Door haar voorspraak laten we de Heer vragen om ons te helpen "goede en trouwe dienaren" te zijn, zodat we op een dag kunnen delen "in de vreugde van onze Heer".